

Brabant is van ons allemaal!

Inleiding

Vraag aan de gemiddelde Brabander wat de provincie voor hen doet, en in verreweg de meeste gevallen zal het doodstil blijven.

Niet zo gek zolang een van de meest gebruikte uitdrukkingen in Provinciale Staten is: “Daar gaan wij niet over” of “Dat is onze taak niet”.

Problemen in de jeugdzorg? “Daar gaan we niet over”.

Mensen die hun energierekening niet meer kunnen betalen? “Dat is onze taak niet”.

Kinderen die zonder ontbijt naar school moeten? “Onze taak niet”

Eigenlijk zou je kunnen zeggen: De provincie bemoeit zich bij uitstek niet met die zaken die voor gewone Brabanders van belang zijn.

De SP wil met dit verkiezingsprogramma een einde maken aan dit wegstaren. Brabant-brede problemen vragen wat ons betreft om Brabant-brede oplossingen.

Kan de provincie alle problemen van de Brabanders oplossen? Nee, misschien niet helemaal, maar we kunnen wel voor heel veel mensen een groot verschil maken.

Voor mensen die dringend een huis nodig hebben. Voor mensen die hun woonlasten niet meer kunnen betalen. Voor mensen die niet in staat zijn voldoende en gezond voedsel te kopen. En ga zo maar door.

Wij kunnen als provincie wel degelijk iets doen tegen de steeds verdergaande tweedeling van aan de ene kant mensen die het goed en steeds beter gaat, en aan de andere kant die mensen die veel minder kans hebben op een gelukkig en succesvol leven, die bijvoorbeeld jaren eerder overlijden, die jaren ongezonder leven, die zich een slag in de rondte werken en toch nog steeds in relatieve armoede moeten leven.

We kunnen dat niet doen door de uitkeringen of het minimumloon te verhogen, we kunnen dat ook niet doen via individuele inkomensondersteuning, maar we kunnen dat wel doen door ons enorme Essentkapitaal (ongeveer 2 miljard euro uit de verkoop van energiebedrijf Essent) slim in te zetten. Het verlagen van de woonlasten, verlagen van de energierekening, zorgen voor betaalbare woningen kan juist een heel effectieve manier zijn om meer mensen in Brabant de kans te geven mee te profiteren van onze gemeenschappelijke welvaart.

Naast een Brabant waarin alle mensen mee kunnen doen is het natuurlijk van levensbelang voor de toekomst om klimaatverandering tegen te gaan. Echte oplossingen zijn alleen die oplossingen die duurzaam zijn en waarbij de lusten en lasten rechtvaardig verdeeld worden.

Daar passen voorstellen bij om te komen tot een Provinciaal energiebedrijf en een provinciaal OV-bedrijf, dus weer in publieke handen.

Het Rijk heeft de provincies wel opgezadeld met de uitvoering van hun eigen onaffe en onduidelijke plannen voor de sanering van de landbouw. De SP pleit al jaren voor meer boeren, meer dieren, want meer biodiversiteit, en de boer als ,naast producent van gezond en duurzaam voedsel voor onze bevolking, een belangrijke beheerder van een gezond en leefbaar land. Daarvoor moet de landbouw radicaal anders, weg van de grootschalige geïndustrialiseerde veehouderij met productie gericht op steeds meer. Die weg blijkt steeds duidelijker een doodlopende. Voor die andere landbouw zullen we meer in plaats van minder boeren nodig hebben; voor die andere manier van boeren moeten ze dan wel een eerlijke beloning krijgen, en uit de wurggreep van de agro-industrie en banken vandaan. Zoals het nu gaat in de landbouw gaan we van nu tot 2040 van 12.500 boeren in Brabant naar 5.000. De SP vindt dit onacceptabel.

Leidraad bij al onze punten zijn uiteraard onze beginselen:

menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.

Een betaalbaar huis voor iedereen

Wat is er anno 2023 belangrijker dan een dak boven je hoofd? Maar ondanks een snelgroeiende economie is de woningmarkt een puinhoop. Jongeren wonen onnodig lang thuis. Forensen moeten onnodig ver reizen omdat het financieel te link is om te verhuizen. Of omdat je je huurwoning kwijt raakt en op een lange wachtlijst komt. Ouderen kunnen niet kleiner gaan wonen omdat er geen geschikte huurwoningen zijn of omdat ze geen hypotheek kunnen krijgen. Studenten kunnen niet op kamers en verspillen hun kostbare tijd aan reizen. Koppels beginnen niet aan kinderen omdat hun vaste lasten veel te hoog zijn en de risico's te hoog.

Iedere Brabander heeft recht op een passend, goed en betaalbaar huis. Iedereen moet kunnen wonen en opgroeien in een gezonde leefomgeving. Maar nu profiteren niet de Brabanders, maar grondspeculanten, projectontwikkelaars, beleggers en huisjesmelkers van de marktwerking. Hoog tijd om in te grijpen. De rol van de provincie is daarbij belangrijk.

- We gaan innovatie in de bouw stimuleren, zodat er goedkoper en duurzamer gebouwd kan worden. Stenen stapelen is prima, maar het wordt hoog tijd dat er gezocht wordt naar slimmere en goedkopere technieken;
- We gaan corporaties helpen om de 50.000 slechtst geïsoleerde woningen in Brabant aan te pakken, bv door verstrekken van (renteloze) leningen aan woningcorporaties;
- We gaan werken aan een goede en evenwichtige spreiding van sociale huurwoningen. Doel is tenminste 30% sociale huurwoningen in iedere gemeente, en tenminste 40% in de grote steden. Nieuwe woonwijken staan we alleen toe, wanneer ze zorgen dat dit doel wordt gehaald;
- Als projectontwikkelaars investeren in sociale huurwoningen moet de voorwaarde worden gesteld dat deze tenminste 30 jaar sociale huurwoning blijven;
- We gaan meer ruimte bieden voor wonen in het buitengebied. Bijvoorbeeld door woningsplitsing van boerderijen. Zonder de kostprijs onnodig op te drijven. Of door op geschikte plekken woningclusters toe te staan daar waar stallen verdwijnen. Ook gaan we meer ruimte bieden voor tijdelijke huisvesting voor het verlenen van (toekomstige) mantelzorg;
- We gaan meer ruimte bieden in kernranden, bebouwingsclusters en kleine kernen, op plekken waar volgens gemeenten aantoonbaar kansen liggen. Dat geldt ook voor huurwoningen, bijzondere woonvormen en collectieve woonprojecten;
- We willen dat de provincie investeert in tijdelijke/noodwoningen, daar waar corporaties het wegens geldgebrek niet oppakken. Voorwaarde is wel dat ze voldoen aan het Bouwbesluit. Uiteindelijk moeten er genoeg permanente woningen komen;
- Waar mogelijk en nodig helpt de provincie woningcorporaties bij de bouw van nieuwe woningen. Dit kan door garantstellingen, of leningen tegen lage rentes;
- We gaan een fonds vormen voor gemeenten die oude bedrijventerreinen willen omvormen naar wonen;
- De Woningwet moet dusdanig worden aangepast, dat woningcorporaties weer langdurig bouwgrond kunnen verwerven in toekomstige woningbouwlocaties;
- Projectontwikkelaars en speculanten drijven de grondprijzen op en zetten de gemeenten voor het blok. Daardoor worden te weinig, te dure en te grote woningen gebouwd. De provincie gaat gemeenten helpen de regie weer terug te pakken;
- Bij de bouw van nieuwe wijken of wooncomplexen moet meer aandacht komen voor leefbaarheid. Voldoende rust en privacy, maar ook voldoende collectieve ruimte;
- Woningen op recreatieparken zijn voor recreatie en niet voor permanente bewoning;

- De provincie gaat alleen meewerken aan nieuwe woonwijken wanneer een gezonde en veilige leefomgeving gegarandeerd kan worden. Dus niet nabij snelwegen, industrieterreinen of goederenspoor;
- We gaan dakloosheid aanpakken. Een welvarende provincie als Brabant moet er voor zorgen dat niemand op straat hoeft te slapen.

Gezondheid voor alle Brabanders

De uitdaging zit hem wat gezondheid betreft vooral in de inkomensverschillen. In Nederland leven theoretisch geschoolde mensen met een goed inkomen 8,6 jaar langer dan praktisch geschoolden met een laag inkomen en ze hebben 17 jaar een betere gezondheid.

Natuurlijk weet iedereen dat minder roken en drinken, gezonder eten en meer bewegen belangrijk is voor je gezondheid, maar de dikte van je portemonnee is van een nog grotere invloed.

Grote villa's worden gebouwd naast mooie natuurgebieden, sociale huurwoningen vaak naast een drukke weg of industrieterrein met slechte luchtkwaliteit. Veel sociale huurwoningen worden slecht onderhouden waardoor vocht en schimmel veel voorkomt, niet bevorderlijk voor de gezondheid.

Gezond en voldoende eten is van groot belang voor de gezondheid van mensen.

Maar lage en middeninkomens zijn iedere maand een groot deel van hun inkomen kwijt aan de (steeds stijgende) vaste lasten en het beetje dat overblijft is voor voedsel. Iedere dag iets te eten is dan belangrijker dan wát je eet.

Het mag niet voorkomen dat er kinderen zijn die zonder ontbijt naar school gaan.

Als de zorgen die horen bij financiële moeilijkheden overheersen, lukt het stoppen met roken, drinken en het beginnen met gezonder eten vaak niet. Dit geeft veel ongezonde stress en dat geldt ook voor andere stressfactoren zoals discriminatie/racisme, pestgedrag, overlast, etc.

Gezondheid voor alle Brabanders gaat alleen lukken als de provincie het echt tot speerpunt maakt en voldoende aandacht heeft voor bestaanszekerheid en leefomgeving. We moeten ongelijk investeren om gelijke gezondheid voor alle Brabanders te bereiken.

Het is een kernopdracht aan ons om deze gezondheidsverschillen te verkleinen en te bouwen aan een samenleving waarin gelijke kansen voor iedereen op een volwaardige deelname aan de samenleving worden bevorderd. En wie perspectief heeft, heeft wat te verliezen bij ongezond leven.

Milieunormen zijn er niet voor niets. De WHO (World Health Organization) richtlijnen worden in heel Brabant al jarenlang overschreden. Nergens in Brabant is de lucht gezond, gemiddeld leven we in Brabant een heel jaar korter dan de gemiddelde Nederlander. Het is tijd dat we zorgen voor gezondheid voor iedereen. Niet zoeken tot hoever je nog 'mag' vervuilen maar streven naar zo min mogelijk geluid, zo min mogelijke luchtvervuiling, zo veel mogelijk groen en natuur en een eerlijkere verdeling van inkomens.

Niet alleen de lucht wordt nog steeds vervuild, maar ook de grond en het water, daarbij neemt het risico op zoönoses toe. Zoals longontstekingen bij mensen die dicht bij geitenhouderijen en pluimveebedrijven wonen, Q-koorts en Corona. Het is wachten op de volgende crisis als we zo doorgaan.

Na de kaalslag in de kunst- en cultuursector moet de provincie weer gaan investeren in deze sector. Sport, kunst en cultuur zijn van groot belang voor de fysieke en geestelijke leefwereld van de mensen. De SP is dan ook van mening dat het stimuleren van sport, kunst en cultuur bijdraagt aan een betere levensstandaard.

Hoe gaan we dat doen?

- We gaan de slechtste 50.000 huurwoningen in Brabant opknappen en verduurzamen (dit verlaagt de vaste lasten zodat er geld over blijft voor goed eten);
- We zetten in op beweegvriendelijke, gratis buitenruimte voor jong en oud en toegankelijke en duurzame sportaccommodaties. We gaan samen met gemeenten en waterschappen zorgen voor groene zones die de mogelijkheid bieden om te wandelen, fietsen, mountainbiken, paardrijden, zwemmen of dichtbij te kunnen recreëren;
- We gaan fiets- en wandelpaden uitbreiden; en zorgen voor extra aanlegplaatsen voor watersport;
- We gaan betaalbare sport voor alle kinderen stimuleren en brengen het schoolzwemmen terug;

- We gaan sport stimuleren voor doelgroepen die achterblijven in sportbeoefening zoals mensen met een beperking, minima, enz.;
- We zetten actief in op beschikbaarheid van de (thuis)zorg. Ziekenhuizen, spoedeisende hulp en huisartsen, bereikbaar voor iedereen. Ook de GGZ! (Geestelijke Gezondheidszorg) De jeugdzorg schiet dramatisch tekort. Dat ligt niet aan de werkers in de jeugdzorg maar vooral aan de te beperkte financiële mogelijkheden van gemeenten. De gezondheid van Brabantse kinderen is te belangrijk om als provincie aan de zijlijn te blijven staan;
- We gaan werken aan “Gezonde School-projecten” in heel Brabant;
- Goed en gezond voedsel enorm belangrijk is voor de gezondheid van mensen. De provincie stimuleert en promoot gezond voedsel;
- Luchtvervuiling, geluidsoverlast, stankoverlast en watervervuiling beperken we zoveel mogelijk. Bedrijven moeten schoner en duurzamer gaan werken en we gaan naar meer boeren, minder dieren en duurzame, natuur-inclusieve landbouw;
- De provincie moet ervoor waken dat er voor iedere Brabander voldoende goed drinkwater beschikbaar is;
- Gezondheid maken we altijd een van de eerste afwegingen bij het verstrekken van vergunningen. Geen vergunning wanneer het de gezondheid van omwonenden of werknemers ernstig nadelig beïnvloed. Bij 3 overtredingen is men de vergunning kwijt;
- We gaan samen met woningcorporaties echt werk maken van meer zonnepanelen op huurwoningen zodat de vaste lasten van de bewoners omlaag gaan en er meer geld over blijft voor bijvoorbeeld gezond en voldoende voedsel;
- We gaan bewonersorganisaties en buurtcomités die zich zorgen maken over de kwaliteit van lucht, water of bodem meer ondersteunen door ze bijvoorbeeld meetapparatuur ter beschikking te stellen;
- De provincie gaat de totstandkoming van meer zorgbuurthuizen stimuleren;
- Cultuur en muziek zijn belangrijk voor de ontwikkeling, dus we stimuleren het behoud van muziekscholen en bibliotheken;
- We verzetten ons tegen het sluiten van ziekenhuizen en huisartsenposten.

Klimaat en energie

De klimaatcrisis is de grootste bedreiging voor de mensheid. De leefbaarheid van onze planeet staat op het spel. Droogte, overstromingen, hittegolven, ook in Brabant zijn de gevolgen van klimaatverandering zichtbaar. Helaas wordt ook steeds vaker geconstateerd dat de opwarming van de aarde veel sneller gaat dan gedacht.

Jaren geleden is het provinciaal energiebedrijf, Essent, geprivatiseerd (verkocht dus). Daar merken we nu de gevolgen van. De politiek heeft amper nog grip op de energieprijzen, met als gevolg dat de energierekening van velen de pan uit rijst. De SP wil dat veranderen, we halen het provinciaal energiebedrijf terug en beginnen met het collectief opslaan van energie.

Het huidige klimaatbeleid wordt veelal ingevuld door het verstrekken van subsidies aan het bedrijfsleven. Dat betekent dat grote vervuilers als Shell zelf de verantwoordelijkheid krijgen om te kijken hoe ze hun uitstoot verminderen. Vaak komen individuele subsidies terecht bij hen die het zelf vaak makkelijk kunnen betalen. De SP breekt met dat gedachtegoed, dat wil zeggen: grote bedrijven krijgen verplichtingen en betalen die zelf en we verstrekken juist aan de mensen met een lager inkomen subsidies of leningen. Zo kunnen zij ook voordelen ervaren van energiebesparing en dat zal het draagvlak vergroten.

Het aanpakken van klimaatverandering is wat de SP betreft tweeledig. Het gaat over het beperken van uitstoot en energie besparen enerzijds en het opwekken van zo veel mogelijk groene energie anderzijds.

De SP stelt daarom een provinciaal isolatieplan voor. De provincie geeft renteloze leningen voor het isoleren van de 50.000 slechtst geïsoleerde huizen in Brabant. Hiermee verlagen we tevens de lasten voor mensen en zit er niemand meer in de kou. Daarnaast moet de provincie massaal investeren in het opwekken van groene energie. De provincie start een zonnepanelenoffensief. Alle nieuwe bedrijven worden verplicht 80% van hun daken te voorzien van zonnepanelen. Nieuwe bedrijven moeten verplicht worden zoveel zonnepanelen op hun dak te leggen als nodig is om te voorzien in hun eigen behoefte. Zon op dak heeft onze voorkeur boven zonneparken. Windmolens mogen ook, maar alleen met draagvlak waarbij niet alleen de lasten, maar ook de lusten voor omwonenden zijn.

Brabant is kampioen als het gaat om uitstoot per vierkante kilometer. Dat moet als het aan de SP ligt snel veranderen. Onze provincie moet een voorbeeldprovincie worden, en in overeenstemming met het klimaatakkoord van Parijs in 2050 klimaatneutraal zijn. De provincie als organisatie zelf, is in 2030 geheel klimaatneutraal. Economische groei moet ondergeschikt zijn aan verbetering van water-, luchtkwaliteit en natuur. De natuur, de lucht en het water in onze provincie moeten niet meer belast worden dan kan.

- Economische groei is ondergeschikt aan verbetering van water-, luchtkwaliteit en natuur;
- We gaan weer toe naar een Provinciaal Energiebedrijf (dus weer een nutsvoorziening);
- We gaan de bio-industrie afbouwen, verminderen het aantal dieren en zorgen voor een goede uitkoopregeling;
- De provincie moet inzetten op groene energie, dat komt in vele soorten en maten. De huidige generatie kerncentrales is voor de SP op korte termijn geen oplossing. Niet alleen zitten er aan het bouwen van een nieuwe kerncentrale enorme risico's en kosten, maar ook duurt het jaren voordat een nieuwe kerncentrale kan werken. Tijd, die we niet meer hebben. Uitzondering hierop zijn de kleine kerncentrales (SMR). De onomkeerbare gevolgen van klimaatverandering komen te snel dichtbij;
- De provincie moet renteloze leningen verstrekken voor het verbeteren van de 50.000 slechtst geïsoleerde woningen;
- Nieuwe bedrijven krijgen de verplichting om minimaal 80% van hun dakoppervlak te beleggen met zonnepanelen;
- Bestaande bedrijven krijgen de plicht om zoveel zonnepanelen op hun dak te leggen als nodig is voor hun eigen behoefte;

- De provincie moet projecten financieel en anderszins steunen die collectief hele straten en buurten voorzien van zonnepanelen op het dak;
- De provincie moet collectieve opslag van energie op bedrijfsterreinen en in buurten stimuleren om overbelasting van het net te voorkomen en maximaal te profiteren van de opgewekte energie;
- Recyclen is noodzaak, dus de provincie moet een speciaal bedrijfsterrein inrichten voor recyclingbedrijven en er voor zorgen dat er niet in de onmiddellijke nabijheid van deze terreinen woningen worden gebouwd. De behoefte aan dit soort terreinen zal in de toekomst enorm toenemen;
- Waar nodig moet de provincie zorgen voor voldoende laadpalen voor elektrische auto's;
- Wat de SP betreft komt er geen verdere uitbreiding van (het aantal) biomassa centrales;
- De SP wil geen boringen naar schaliegas in Brabant;
- De provincie moet geen (grote) mestverwerkingsfabrieken meer aanleggen, kringlooplandbouw maakt mestfabrieken overbodig.

Openbaar Vervoer en verkeer

Bij eerste levensbehoeften wordt meestal meteen gedacht aan zaken als voedsel, water, energie e.d.

Maar jezelf kunnen verplaatsen, mobiliteit, behoort ook absoluut tot die eerste levensbehoeften. Het is een taak van de overheid, ons allemaal dus, om ervoor te zorgen dat iedere Nederlander/Brabander de mogelijkheid heeft van A naar B te kunnen. Hiervoor zal de provincie stevig extra moeten investeren in het openbaar busvervoer. Op dit moment staat het openbaar vervoer in Brabant, met name in dorpen, onder grote druk. Buslijnen verdwijnen of worden uitgekleed. Voor steeds meer mensen in de dorpen wordt het openbaar vervoer steeds minder een alternatief waardoor kleine kernen slecht bereikbaar zijn. De marktwerking in het openbaar vervoer met zijn aanbestedingscircus heeft het openbaar vervoer meer kwaad dan goed gedaan. Stoppen daarmee dus en weer gewoon een openbaar vervoer dat volledig in overheidshanden is.

- De provincie moet stoppen met aanbestedingen en het openbaar busvervoer weer gewoon in eigen handen nemen. Met goede arbeidsvoorwaarden voor chauffeurs. Dus meer investeren in het openbaar busvervoer en zorgen dat het veel beter betaalbaar wordt of nog beter (bijna) gratis;
- De aanleg van meer snelfietsroutes is belangrijk om het auto-werk verkeer terug te dringen. De provincie moet samen met gemeenten optrekken bij het realiseren en stimuleren (lees: subsidies) daarvan;
- Verkeersopstoppingen en dergelijke moeten, waar mogelijk, worden opgelost zonder nieuw asfalt aan te leggen, soms ontkom je er niet aan om bijvoorbeeld zoals bij de N279 extra rijstroken aan te leggen;
- Met name de grotere dorpen, zonder treinstation, moeten snellere busverbindingen naar het station krijgen. In de spits moeten deze bussen vaker gaan rijden;
- De provincie moet thuiswerken stimuleren;
- De provincie moet inzetten op uitbreiding en elektrificatie van de Maaslijn;
- Het PHS (Programma Hoogfrequent Spoor) betekent dat er iedere 10 minuten een trein over het spoor komt. Dit moet gepaard gaan met goed voorzieningen, spoorwegovergangen, die niet leiden tot bijna onoverkomelijke obstakels in gemeenten als bijvoorbeeld Boxtel;
- Nog steeds zijn de internationale verbindingen met België en Duitsland matig tot slecht. Een reguliere intercityverbinding met Düsseldorf en het doortrekken van de lijn Weert-Hamont had al lang gerealiseerd moeten zijn;
- We gaan pleiten voor een directe spoorlijn Breda-Utrecht, waarbij natuurlijk gemeenten als bijvoorbeeld Oosterhout een station moeten krijgen;
- Plaatsen als bijvoorbeeld Berghem en Udenhout zijn sterk gegroeid en moeten weer een treinstation krijgen, zodat scholieren en forensen snel en milieuvriendelijk naar school of werk kunnen reizen;
- Bij elk groot bus- en treinstation moet een toegankelijke fietsenstalling komen;
- De provincie geeft ruim baan voor vrije busbanen;
- Er moet altijd een bushalte in de onmiddellijke nabijheid van bijvoorbeeld verpleeghuizen, ziekenhuizen en woonvoorzieningen voor ouderen zijn. Alle bussen moeten natuurlijk toegankelijk zijn;
- We zetten in op goede verbindingen naar MBO's, Voortgezet Onderwijs, Hogescholen en Universiteiten;
- Veerponten zijn een vorm van openbaar vervoer. Onmisbaar voor de leefbaarheid in de kleine dorpen langs de Maas. Daarom gaat de provincie ze zelf exploiteren;
- De provincie moet zich maximaal inzetten om het knooppunt Hoopolder op te lossen, dus geen verkeerslichten op de snelweg;
- De provincie gaat werk maken van meer goede en veilige plekken waar vrachtwagenchauffeurs kunnen overnachten met hun vrachtauto;
- Handhaving op het aantal giftreinen gaan we verbeteren.

Een schoon en groen Brabant

Brabant is een prachtige provincie. We hebben fantastische natuurgebieden. De SP wil deze gebieden koesteren en beschermen en waar nodig versterken. Voor de biodiversiteit, maar ook vanwege de waarde van natuur voor de mens: als plek om tot rust te komen en te recreëren. Daarnaast helpen robuuste natuurgebieden ons ook bij het beschermen tegen de gevolgen van het veranderende klimaat. De natuur helpt bij het vasthouden van water wanneer het veel regent, maar biedt ook verkoeling wanneer de temperatuur stijgt. Kortom, de natuur is op meerdere manieren van grote waarde voor de inwoners van Brabant.

Brabant is een dichtbevolkte provincie met veel bedrijvigheid, veel infrastructuur en veel landbouw. Tussen al deze functies: wonen, werken, mobiliteit hebben we ook nog stukjes natuur. De SP vindt dat deze stukjes natuur goed beschermd en zo mogelijk uitgebreid moeten worden. Hiervoor is het belangrijk om ze aan elkaar te verbinden. Dit geeft een sterke impuls aan de biodiversiteit.

Om kwetsbare dier- en plantensoorten te beschermen leggen we bufferzones aan rondom kwetsbare natuur. In deze gebieden kan natuur gecombineerd worden met andere functies, zoals de opwekking van duurzame energie, maar ook recreatie en zelfs woningbouw.

Ook moeten we natuur beschermen tegen stikstof en verdroging. Het staat vast dat stikstof bijvoorbeeld, op meerdere manieren slecht is voor onze natuur. De neerslag van stikstof (in de vorm van ammoniak en stikstofoxiden) dient dan ook fors teruggebracht te worden. Dit moet op een eerlijke manier gebeuren, waarbij alle sectoren hun bijdrage leveren. De SP onderschrijft de stikstofdoelen van het Rijk. Tegelijkertijd realiseert de SP zich dat we van specifieke sectoren heel veel vragen, met name in de agrarische sector. Het bieden van perspectief is wat de SP betreft essentieel, waarin de provincie ook een rol heeft, maar nadrukkelijk ook de supermarktketens, veevoerb企业n en de banken.

De provincie speelt een belangrijke rol bij het afgeven van vergunningen, het toezicht houden op bestaande vergunningen en vervolgens ook het op het gebied van handhaven wanneer er overtredingen geconstateerd worden. De SP wil dat daar veel meer capaciteit voor bijkomt en we willen veel vaker het principe invoeren van Three Strikes: Out. Na drie keer een vergunning bewust overtreden te hebben, wordt die ingetrokken.

Dit willen we doen:

- De enorme, jaarlijkse bezuinigingen van de huidige coalitie draaien we zo snel mogelijk terug;
- We blijven investeren in het aan elkaar verbinden van natuurgebieden en ecologische verbindingzones;
- We realiseren 'bufferzones' rondom natuur waarin natuur gecombineerd wordt met respectvol ander gebruik: energieopwekking, waterberging, recreatie, wonen. Recreatie en natuur moeten samen kunnen, maar wanneer de natuur serieus bedreigd wordt, mag recreatie beperkt worden;
- Dieren die zich op natuurlijke wijze vestigen in Brabant zijn welkom;
- Soms is het kappen van bomen noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van natuurgebieden, maar er geldt altijd een plicht om dit elders te compenseren;
- Alle sectoren: landbouw, luchtvaart, verkeer en industrie, leveren hun eerlijke deel in het verminderen van de neerslag van stikstof op kwetsbare natuurgebieden;
- Aan Natura2000-gebieden mag niet worden getornd;
- De uitstoot door de Amercentrale moet beperkt worden;
- De provincie werkt samen met boeren aan het verkorten van de ketens (van het land tot op het bord);
- We gaan geïnteresseerde boeren een rol geven in het natuurbeheer. Met name aan de randen, die niet in eigendom zijn van Terrein Beherende Organisaties;

- Zolang er sprake is van te veel mest, zul je daar iets mee moeten. De provincie moet echter wel werken aan het verminderen van de mestproductie tot op het punt dat er geen mestoverschot meer is. (= al de mest moet op het land verwerkt kunnen worden, hiervoor ontkom je niet aan het verminderen van het aantal dieren). Nieuwe mestverwerking is volgens de SP niet nodig;
- We zetten veel meer in op de gewenste kwaliteit van de bodem en water;
- De capaciteit voor vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt fors uitgebreid en er komen stevigere sancties bij overtredingen;
- Vergunningen krijgen altijd een einddatum;
- De SP blijft tegenstander van het uitrusten met vuurwapens van de zogenaamde groene BOA's, het weer invoeren van veldpolitie heeft bij de SP de voorkeur;
- We breiden het toezicht in het buitengebied nog verder uit om met name drugsdumpingen tegen te gaan;
- De provincie moet zich inzetten voor groen-op-dak initiatieven;
- In natuur- en recreatiegebieden, het OV en infrastructuur zorgt de provincie voor openbare toiletten;
- De provincie blijft inzetten op internationale samenwerking tegen grensoverschrijdende milieuvervuiling;
- Het aantal boeren in Brabant mag niet verder af nemen. Zonder ingrijpen gaan we in Brabant van 12.500 boeren nu naar 5000 boeren in 2040. Dit komt door o.a. gebrek aan opvolgingen het opkopen van de kleinere boeren door steeds grotere. De SP wil minder vee, maar meer boeren. Dat kan als zij o.a. als producent een fatsoenlijke prijs voor hun product krijgen. Zo kunnen we de steeds verdergaande schaalvergroting stoppen;
- Luchtvervuiling, geluidsoverlast, stankoverlast en watervervuiling beperken we zoveel mogelijk. Bedrijven moeten schoner en duurzamer gaan werken. Boeren moeten een eerlijk loon ontvangen voor hun bedrijfsactiviteiten. Zij worden door het huidige systeem gedwongen tot schaalvergroting. We zetten in op zoveel mogelijk lokale productie en lokaal transport van goederen.

Arbeidsmigratie

In Brabant werken naar schatting meer dan 100.000 arbeidsmigranten. Deze arbeidsmigranten leveren een enorme bijdrage aan de Brabantse economie. Maar er zit ook een keerzijde aan het aantrekken van zoveel arbeidsmigranten. Geen uitbuiting of tweederangsburgers, de SP onderschrijft het rapport Roemer.

De SP is van mening dat de provincie zich meer moet bezighouden met deze schaduwzijde. Dat begint bij het tegengaan van de, soms schandig lage, beloning voor het vaak zware werk dat door deze mensen wordt gedaan. Maar ook de huisvesting van deze mensen is vaak niet alleen slecht, maar vaak ook gekoppeld aan hun werk en belachelijk duur.

Zeker in deze tijd waarin er sprake is van een tekort aan personeel, ontstaat vanuit allerlei organisaties, zoals VNO/NCW en LTO Nederland de roep om meer arbeidsmigranten aan te trekken. Zij willen het gemakkelijker te maken mensen uit bijvoorbeeld Noord-Afrika en Azië onder dezelfde voorwaarden als MOE-landers (mensen uit Midden-Oost Europa) toe te laten. Daarom moet dat gereguleerd worden.

Laten we niet dezelfde fouten steeds opnieuw maken.

- De provincie probeert tot nu toe zoveel mogelijk bedrijven naar Brabant te halen en ze in Brabant te laten blijven. We moeten daarmee stoppen. We hebben in Brabant op allerlei terreinen enorme personeelstekorten en verdere groei van het aantal bedrijven zal in feite rechtstreeks leiden tot een toename van het aantal arbeidsmigranten en dus tot meer druk op o.a. de woningmarkt, meer files en lagere lonenconcurrentie. Natuurlijk bestaan er regionale verschillen en daarmee moet rekening worden gehouden;
- De provincie moet meer investeren in bij- en omscholingsmogelijkheden voor al die Brabanders die wel kunnen en willen werken, maar daarvoor (nog) niet de juiste kwalificaties hebben. Denk hierbij aan vluchtelingen met een status, mensen met een beperking, herintreders etc. Ook kennis van de Nederlandse taal in verband met veiligheid op de werkvloer en sociale contacten is van belang;
- De provincie schept duidelijke kaders voor arbeidsmigranten en werkgevers zodat uitbuiting, oneerlijke concurrentie en ontwrichting van gemeenschappen wordt voorkomen en houdt samen met gemeenten veel strenger toezicht op huisvesting, onderbetaling, arbeidsomstandigheden e.d.;
- De provincie gaat bij de regering pleiten voor regulering van de arbeidsmigratie op basis van (tijdelijke) werkvergunningen;
- De provincie stimuleert nu bij uitstek werkgelegenheid voor hoger opgeleiden, zoals in Brainport en Life Science Park. Dit heeft tot gevolg dat er in Brabant steeds meer zogenaamde expats komen die beslag leggen op woonruimte en zich vaak hoge huurprijzen kunnen veroorloven wat zorgt voor extra prijsopdrijving van huurwoningen. De SP vindt dat de provincie geen werkgelegenheid moet aantrekken waarvoor we in Brabant de mensen niet hebben.

En verder zijn onze punten:

- De provincie moet stoppen met verklaren dat dierenwelzijn geen provinciale taak is. De provincie moet bij alles dierenwelzijn bevorderen en al het mogelijke doen om bijvoorbeeld stalbranden te voorkomen, transportomstandigheden te verbeteren en het aantal dierproeven zoveel mogelijk te verminderen;
- Discriminatie en/of achterstelling op grond van ras, seksuele geaardheid, leeftijd, gender, afkomst of wat dan ook, moet door de provincie actief worden bestreden;
- Brabant heeft al te veel ruimtevreterende XL-dozen, dus we willen geen nieuwe erbij;
- Er worden vlak bij zware industrieterreinen nu toch woningen gebouwd waardoor het terrein niet meer geschikt is voor zware, hinderlijke industrie. We wijzen voor zware, hinderlijke industrie specifieke plekken voor aan;
- Er moet een meldpunt komen voor mensen in het buitengebied die door criminelen onder druk gezet worden om hun ruimte te 'verhuren' voor criminele activiteiten;
- Er moet in de toekomst veel meer worden gerecycled. Daarom beginnen we nu al met hiervoor speciale bedrijfsterreinen aan te leggen;
- Voedselbanken zouden eigenlijk niet nodig moeten zijn, maar de provincie steunt hen waar nodig;
- De spreidingswet ondersteunen wij alleen als er ook ruimte is voor kleinschalige opvang en er een eerlijke verdeling tussen gemeenten komt;
- De vergoeding die statenleden krijgen is voldoende en hoeft niet omhoog;
- De provincie moet groepen die als lotgenoten voor zichzelf opkomen ondersteunen. Denk hierbij aan Q-koorts patiënten, corona-patiënten, toeslagenouders e.d.;
- De provincie mag alleen voor gemeentelijke herindeling kiezen als een referendum heeft uitgewezen dat de inwoners dit zelf willen;
- De nieuwjaarsreceptie van de provincie moet voor iedereen toegankelijk zijn;
- We moeten geen verstedelijkingsregio's oprichten, want hiermee wordt de lokale democratie verder uitgehold;
- Er moet in iedere grote plaats een Huis van het Recht, Juridisch Loket of rechtswinkel zijn;
- Om sportdeelname verder te stimuleren moet de provincie een jaarlijkse prijs instellen voor de meest sportvriendelijke basisschool en voor de meest sportvriendelijke middelbare school van Brabant;
- De provincie moet het mogelijk maken dat elke schoolgaande jongere een gratis bezoek kan brengen aan het Noord-Brabants museum;
- De provincie moet ruime steun geven aan cultureel erfgoed en aan kunst en cultuur, zowel amateurkunst als vernieuwende experimentele vormen van kunst moeten kunnen rekenen op provinciale steun;
- De provincie moet klachten van omwonenden van vliegvelden Budel en Seppe serieus nemen en overlast van vliegtuigen, helikopters en drones terug moet dringen. Ze kijkt daarbij niet naar modellen, maar naar feitelijke metingen;
- De provincie streeft naar een krimp van Eindhoven Airport;
- Facilitaire medewerkers en schoonmakers moeten weer gewoon in dienst bij de provincie komen in plaats van via aanbestedingen;
- Armoedebestrijding moet weer een provinciale taak worden;
- De provincie moet boringen naar gas/schaliegas in Brabant op alle mogelijke manieren tegengaan;
- De SP is niet voor het verhogen van de opcenten op de wegenbelasting;
- De provincie moet zich positief opstellen ten opzichte van nieuwe duurzame vormen van energieopwekking, zoals groene waterstof, gesmoltenzoutreactor en geothermie;
- Er moet een provinciaal referendum komen;
- We zijn terughoudend met gemeenschappelijke regelingen. Soms zitten wethouders (ook van kleinere gemeenten) in wel tien gemeenschappelijke regelingen. Dit holt de democratie uit;

- Er moeten meer overnachtingsplaatsen specifiek voor campers komen. Dit kan ook een verdienmodel zijn voor stoppende boeren, daarom moet de provincie aan gemeenten en boeren voorlichting geven over het starten van camperstallingen en camperplaatsen;
- Zorg dat al het afval dat in Brabant geproduceerd wordt in Nederland verwerkt wordt;
- Voor nieuwe bedrijventerreinen wil de SP de regel: Nee, tenzij...
Dit betekent dat de provincie alleen meewerkt aan verzoeken voor nieuwe bedrijventerreinen wanneer de betreffende gemeente de bestaande bedrijventerreinen heeft gerevitaliseerd en/of een uitvoeringsprogramma heeft om te zorgen dat ze beter worden benut (slopen en herbouwen van verouderde panden of laagbouw, hoger bouwen toestaan, handhaven indien bedrijfswoningen of panden niet voor bedrijfsdoeleinden worden gebruikt enz). Gemeenten kunnen er natuurlijk ook voor kiezen meer wonen mogelijk te maken op bedrijfsterreinen.

Naschrift: Einde aan ongebreidelde marktwerking

De tweedeling in de samenleving neemt toe en het leven wordt voor veel mensen steeds moeilijker. We hebben een wooncrisis, waardoor woningzoekenden geen betaalbaar huis meer kunnen vinden. We hebben ook een energiecrisis, met het gevolg dat steeds meer mensen de hoge energierekening niet meer kunnen betalen. Bovendien kregen we te maken met een stikstofcrisis, waardoor de bouw van woningen is stilgevallen, de natuur en het milieu worden bedreigd en veel boeren hun bedrijf en hun toekomst dreigen te verliezen.

Door de klimaatcrisis en de opwarming van de aarde hebben we te maken met verdroging van de grond en verschraling van de natuur en zullen er vaker perioden komen met wateroverlast óf juist met watertekorten.

In elk van deze grote crisissen speelt de provinciale politiek een belangrijke rol. Besluiten die in de provincie worden genomen hebben direct invloed op het leven van mensen en zijn bepalend voor de toekomst van ons land. Het provinciale bestuur is voor veel mensen onbekend – en ook onbemind. Maar de provincie kan bepalen hoe de schaarse ruimte wordt gebruikt. Of er een industrieterrein wordt aangelegd, of er juist woningen worden gebouwd. Hoe de natuur wordt beschermd en het water wordt beheerd. De provincie gaat mede over aanleg en onderhoud van de wegen en toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer. Het cultureel erfgoed, of de openbare bibliotheken of de regionale omroep, de provincie kan op veel gebieden het verschil maken.

De afgelopen jaren zijn te veel zaken overgelaten aan de markt. Het regionale bus- en treinvervoer, de energievoorziening, of de bouw van betaalbare woningen, het is in handen gekomen van commerciële partijen die vooral oog hebben voor de winst en niet voor mensen. Het landschap verrommelt steeds meer, als de natuur wordt volgebouwd met villa's of als buitenlandse bedrijven overal datacenters neerzetten. De leefbaarheid wordt aangetast als volkstuinen moeten wijken, of campings worden gesloten, omdat een nieuw industrieterrein meer geld oplevert.

De SP wil dat de provincie stopt met dit neoliberale beleid. Wij willen breken met deze oude politiek van marktwerking en een provincie worden die wél verantwoordelijkheid neemt voor mensen. Op 15 maart zijn de verkiezingen voor de Provinciale Staten.

Met uw stem kunt u kiezen voor verandering. De SP wil de tweedeling stoppen en mensen meer zekerheid bieden. In de provincie hebben veel te lang de commerciële belangen van grote bedrijven het beleid bepaald. Wij vinden dat de wensen en de noden van mensen centraal moeten staan. Hoe, dat laten we zien in dit programma, waarin we voorstellen doen voor een eerlijke en sociale politiek. Maar dat doen we als SP ook altijd in de praktijk, door samen met de mensen in actie te komen: als misstanden moeten worden aangepakt en om ervoor te zorgen dat veranderingen ook echt mogelijk worden. Zo betrekken we mensen bij de politiek en laten we zien dat het ook anders kan.

Misstanden moeten worden aangepakt en om ervoor te zorgen dat veranderingen ook echt mogelijk worden. Zo betrekken we mensen bij de politiek en laten we zien dat het ook anders kan.

Wij nemen de provincie serieus, omdat we de problemen van mensen serieus nemen. Omdat het eerlijker en socialer moet.

In de provinciale politiek – en zeker ook in Den Haag. 15 maart kiest u voor uw provincie, maar ook voor de landelijke politiek. De mensen van de Provinciale Staten waar u op stemt, kiezen op hun beurt de leden van de Eerste Kamer. Deze verkiezingen gaan over de politiek in de provincie, maar bepalen indirect ook de toekomst van het landelijke beleid. Of de regering van Mark Rutte door kan gaan op de huidige weg of dat ook nationaal een eerlijker en socialer politiek mogelijk kan worden.

U kunt de SP daar op 15 maart bij helpen. Met uw steun kunnen wij in de provincie én in Den Haag beter opkomen voor uw belangen.